

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/313/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913218310
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6913218310.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Dušana Ďuriana a sudkyň JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Renáty Deákovej, ako členiek senátu, v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35792752, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpeného právnym zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47233516, so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, v mene ktorého pred súdom koná JUDr. Andrea Cviková, advokát a konateľ, proti odporkyňi P. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom v E., č. XXX, za účasti Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., IČO: 42309166, so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa č. 7, ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu, zastúpeného Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa č. 7, o zaplatenie 319,66 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č.k. 9C/3/2014-24 zo dňa 02.06.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporkyňi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania proti navrhovateľovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa (prvý výrok) a odporkyňi právo na náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok). Vychádzal zo skutkového zistenia, že navrhovateľ a odporkyňa uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200024881 zo dňa 18.09.2009, na základe ktorej bol odporkyňi poskytnutý úver v sume 763,46 €, ktorý sa odporkyňa zaviazala splácať v 30 splátkach v sume 46,67 € mesačne pri ročnej percentuálnej miere nákladov 68,04 % a ročnej úrokovej sadzbe 68,88 %, keď zmluvná odmena predstavovala sumu 636,66 €. Podľa právneho posúdenia okresného súdu sporná zmluva o revolvingovom úvere má charakter spotrebiteľskej zmluvy; predmetnú zmluvu vyhodnotil okresný súd ako neplatný právny úkon pre neurčitosť, ďalej pre nedostatok písomnej formy ako aj pre rozpor s dobrými mravmi; neurčitosť spornej zmluvy videl okresný súd v tom, že je v nej uvedená jednak poskytnutá suma úveru 763,46 € spolu so zmluvnou odmenou 636,60 € a súčasne je v nej uvedená aj suma revolvingu 378,05 € spolu so zmluvnou odmenou za jeho poskytnutie 462,03 €, teda nie je zrejmé, aká bola dohoda o výške poskytnutého úveru, či išlo o dva samostatné úvery alebo revolving bol dohodnutý v rámci poskytnutého úveru, keď uvedené pochybnosti znásobuje skutočnosť, že podľa výpisu z účtu zaslal navrhovateľ odporkyňi v skutočnosti len sumu 687,88 €, ktorá suma vôbec nekorešponduje s údajmi uvedenými v zmluve; nedostatok písomnej formy videl okresný súd v tom, že skutočne poskytnutá suma nebola dohodnutá v písomne uzavretej zmluve; rozpor s dobrými mravmi videl okresný súd v tom, že ročná percentuálna miera nákladov predstavuje 68,04 % pri úvere a 55,41 % pri revolvingu a úroky 68,88 % pri úvere a 67,56 % pri revolvingu, čo predstavuje takmer 3/4 poskytnutého úveru, ktorá skutočnosť predstavuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v

neprospech odporkyne ako spotrebiteľa; nakoľko okresný súd zistil, že navrhovateľ poskytol odporkyni sumu 687,88 € a odporkyňa zaplatila navrhovateľovi sumu 1.010,50 €, dospel k záveru, že odporkyňa nemá povinnosť vydať navrhovateľovi prípadné bezdôvodné obohatenie a návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. Okresný súd rozhodol s poukazom na ustanovenia § 37 ods. 1, § 39, § 53 ods. 1 a 5 a § 457 Občianskeho zákonníka, ďalej s poukazom na ustanovenia § 4 ods. 1, 2 a 5 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov; o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a plne úspešnej odporkyni nepriznal náhradu trov konania, pretože si náhradu trov konania neuplatnila.

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 03.07.2014 (č.l. 32-33 spisu). Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 1 písm. a), c), d), e) a f) O.s.p. Nesúhlasil s názorom okresného súdu o rozpore výšky úrokov s dobrými mravmi; takýto postup okresného súdu nemá oporu v zákone a je v rozpore s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, v zmysle ktorého v prípade spotrebiteľského úveru nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy; s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 10 a 11 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 238/2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorá nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru, uviedol, že odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru bola výslovne upravená a regulovaná; právna úprava stanovila maximálnu hranicu odplaty ako aj právne následky jej nedodržania, ktorým bola neplatnosť zmluvy v rozsahu, v ktorom odporuje ustanoveniu § 3 ods. 10 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch; vyjadril názor, že aplikácia inštitútu dobrých mravov neprichádzala do úvahy, keď ustanovenie § 3 ods. 11 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch má povahu lex specialis k ustanoveniam Občianskeho zákonníka; maximálna výška odplaty za poskytnutie úveru predstavovala v čase uzavretia spornej zmluvy 73,44 %; výška odplaty dohodnutá v spornej zmluve neprevyšuje maximálnu odplatu; z tohto dôvodu tvrdil, že výška odplaty za poskytnutie úveru je v súlade s platnou právnou úpravou a závery okresného súdu o neplatnosti dojednania sú nezákonné; z napadnutého rozsudku nie je zrejмый dôvod, prečo neaplikoval ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka; súčasne poukázal na skutočnosť, že v prejednávanej veci nikto netvrdil a neuplatňoval námietku neplatnosti dojednania o výške odplaty hoci ju ustanovenie § 3 ods. 11 zákona č. 258/2001 Z. z. vyžadovalo. Navrhovateľ nesúhlasil ani s názorom okresného súdu o neplatnosti spornej zmluvy z dôvodu neurčitosti a nejasnosti výšky úveru ani s jeho vyhodnotením neplatnosti zmluvy pre nedostatok písomnej formy na základe skutočnosti, že vyplatená suma úveru nezodpovedá dohodnutej sume podľa zmluvy. Vyčítal okresnému súdu, že podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku sa nedostatočne oboznámil s listinnými dôkazmi; dňa 18.09.2009 uzavrel s odporkyňou zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200024881, na základe ktorej poskytol odporkyni úver v sume 763,46 €; v zmluvných dojednaniach, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a tvoria s ňou technickú jednotu, je jasne uvedené, čo je revolvingový úver, ktorého podstatou je, že po splnení dohodnutých podmienok je dlžníkovi automaticky poskytnutý revolving (navýšenie schváleného úveru), ktorý môže dlžník odmietnuť a od zmluvy odstúpiť; v posudzovanej veci revolving poskytnutý nebol, nakoľko odporkyňa nespĺnila zmluvné podmienky jeho poskytnutie; keďže zmluvné strany uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere, je logické, že zmluva obsahuje aj údaj o výške prípadného poskytnutia revolvingu a o odplate za jeho poskytnutie; odôvodnenie okresného súdu týkajúce sa nedostatku písomnej formy zmluvy je arbitrárne a nepreskúmateľné; sporná zmluva jasne obsahuje výšku úveru 763,46 €, preto záver okresného súdu o neurčitosti a nejasnosti zmluvy je neopodstatnený, sporná zmluva má písomnú formu a obsahuje výšku poskytnutého úveru. Navrhovateľ ďalej poukázal na skutočnosť, že na základe dohody o poskytnutí služby sa zaviazal poskytnúť odporkyni odklad splatnosti troch splátok úveru za odplatu od odporkyne v sume 75,58 €, keď táto pohľadávka navrhovateľa voči odporkyni bola započítaná oproti pohľadávke odporkyne voči navrhovateľovi na poskytnutie úveru 763,46 € a výsledný rozdiel v sume 687,88 € bol vyplatený na účet odporkyne. Na základe uvedeného navrhol zrušenie rozsudku okresného súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie alebo jeho zmenu tak, že odvolací súd jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovie a prizná mu aj náhradu trov konania.

Odporkyňa ani vedľajší účastník na strane odporkyne sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.). Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky navrhovateľa ako aj predchádzajúce konanie a napadnutý rozsudok okresného súdu a udáva, že nezistil dôvody na odlišné rozhodnutie vo veci a v plnom rozsahu sa stotožňuje so záverom okresného súdu o tom, že odporkyňa nemá povinnosť zaplatiť navrhovateľovi uplatnenú sumu, keď odvolacie námietky navrhovateľa nemohli privodiť obsahovú zmenu napadnutého rozsudku okresného súdu.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody navrhovateľa odvolací súd udáva, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, ktoré uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku. Z dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ a odporkyňa uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200024881 zo dňa 18.09.2009, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporkyňi úver v sume 763,46 €, ktorý sa odporkyňa zaviazala splatiť navrhovateľovi v 30 splátkach v sume 46,67 € mesačne, keď zmluvná odmena predstavovala sumu 636,66 €; podľa osobitnej dohody bola odporkyňa navyše povinná zaplatiť navrhovateľovi odplatu v sume 75,58 € za možnosť povolenia odkladu splatnosti troch splátok úveru. Na základe týchto parametrov spornej zmluvy o revolvingovom úvere dospel odvolací súd k záveru, že údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je v zmluve uvedený v nesprávnej výške v neprospech odporkyne ako spotrebiteľa; v spornej zmluve o revolvingovom úvere zo dňa 18.09.2009 je uvedená ročná percentuálna miera nákladov 68,88 %; podľa zistenia odvolacieho súdu (prostredníctvom verejne prístupných internetových stránok fininfo.sk, ekonomika.sme.sk/kalkulačky alebo ako-investovat.sk) predstavuje pri sume 763,46 € (dojednaná suma úveru) a 30 splátkach po 46,67 € mesačne spolu s dohodnutou odplatom za službu v sume 75,58 € ročná percentuálna miera nákladov v skutočnosti 87,40 %; zahrnutie uvedenej odplaty za službu v sume 75,58 € do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov je opodstatnené z dôvodu, že táto bola splatná v okamihu poskytnutia úveru; odporkyňa bola v skutočnosti vyplatená len suma 687,88 € (t.j. 763,46 € mínus 75,58 €), hoci úročenie sa vzťahovalo na sumu celého úverového rámca; súčasne podľa § 2 písm. d) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia spornej zmluvy pod pojmom ročná percentuálna miera nákladov treba rozumieť sadzbu, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa prílohy č. 1 z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom a výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru, keď podľa § 2 písm. c) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia spornej zmluvy sú celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru (okrem výnimiek podľa bodov 1 až 5 tohto ustanovenia, ktoré sa však nevzťahujú na prejednanú vec), keď podľa § 2 písm. e) zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia spornej zmluvy je poplatkom akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov; v prípade uvedenej odplaty za službu v sume 75,58 € ide o platbu, ktorú bola odporkyňa podľa dohody povinná zaplatiť navrhovateľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, preto mala byť nepochybne zahrnutá do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; z uvedeného vyplýva, že údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov je v spornej zmluve o revolvingovom úvere nesprávny a v neprospech odporkyne ako spotrebiteľa; zákon č. 258/2001 Z. z. nestanovuje žiadny následok na platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere pre prípad uvedenia obligatórnych náležitostí (§ 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z.) v nesprávnej výške (v ustanovení § 4 ods. 3 zákon č. 258/2001 Z. z. výslovne sankcionuje len absenciu ich uvedenia v zmluve); preto nie je vylúčené skúmanie platnosti spornej zmluvy o revolvingovom úvere ani z hľadiska ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka; odvolací súd dospel k záveru, že výrazne nesprávny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov úveru (rozdiel o 18,52 % oproti údaju uvedeného v zmluve) spôsobuje neplatnosť zmluvy pre rozpor s dobrými mravmi, pretože výrazným spôsobom zavádza odporkyňu ako spotrebiteľa v otázke skutočných nákladov sporného úveru a nezanedbateľne predažuje poskytnutý úver; nakoľko odporkyňa bola v skutočnosti navrhovateľom poskytnutá suma 687,88 € a odporkyňa navrhovateľovi vrátila spolu sumu 1.010,50 € dospel okresný súd k správne záveru, že odporkyňa nemá povinnosť zaplatiť navrhovateľovi uplatnenú sumu a správne návrh navrhovateľa v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

Pokiaľ ide o ťažiskovú odvoláciu námietku navrhovateľa v tom smere, že okresný súd nebol oprávnený na prejednávajúcu vec aplikovať ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka, pretože to vylučuje ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, dospel odvolací súd k záveru, že názor navrhovateľa nie je správny; zákonom č. 379/2008 Z. z. došlo s účinnosťou od 01.11.2008 k zmene ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka okrem iného v tom smere, že sa vylúčila jeho pôsobnosť na zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z. z. (pozri aj Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 468), keďže uvedené ustanovenie s účinnosťou od 01.11.2008 do 31.05.2010 znelo: „Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov a nejde o spotrebiteľský úver podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v mieste bydliska spotrebiteľa a v čase uzavretia zmluvy“; sporná zmluva o revolvingovom úvere bola uzavretá dňa 18.09.2009 a spadá do rámca regulácie zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia spornej zmluvy, preto predmetné ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka sa na prejednávajúcu vec nevzťahuje.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a to vrátane závislého výroku o trovách konania, ktorý bol tiež vecne správny a odôvodnený plným úspechom odporkyne v konaní (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Vedľajší účastník na strane odporkyne vstúpil do konania až v odvolacom konaní a žiadne vyjadrenie vo veci nepodal. Odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporkyne boli v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešní a vzniklo im proti navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania. Keďže však žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnili (nepodali ani návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania) odvolací súd im náhradu trov odvolacieho konania proti navrhovateľovi nepriznal. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.